

nost, jí jako svědkyní potvrzená, jak nahoře jest citována, bezvýznamna, poněvadž není vyloučeno, že se v čas požárů směr větru změní, mnohdy i zcela obrátí tak, že by pak nebezpečí ohně, původně pro směr větru za nehrozící považované, skutečně nastalo.

Čís. 189.

Předražování. Maximální ceny mohou býti i po jich formálním zrušení způsobilým měřítkem pro posouzení cen, krátce po jich zrušení požadovaných.

(Rozh. ze dne 15. května 1920, Kr I 91/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Marie A. do rozsudku krajského jako lichevního soudu v Táboře ze dne 9. ledna 1920, jímž byla uznána vinnou přečinem dle § 20 č. 2 a) cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. mimo jiné z těchto

důvodů:

Uplatňujíc zmatek dle § 281 čis. 9 a) tr. ř., shledává zmateční stížnost nesprávné právní posouzení v tom, že soud nalézací vzal za podklad svého výroku o přemrštěnosti ceny, za selata požadované a přijaté, maximální cenu 30 K za 1 kg, jakkoli v době, kdy stěžovatelka selata prodala, maximální ceny nebyly více v platnosti. Jest ovšem pravda, že ceny tyto byly nařízením vlády republiky Československé ze dne 2. června 1919 čis. 284 sb. z. a n. zrušeny. Než okolnost ta nevylučuje, by tyto maximální ceny, stanovené teprve nařízením vlády ze dne 6. března 1919 čis. 116 sb. z. a n., šetříc svěstojných průměrných cen pěstitelových, nemohly býti s hlediska § 20 cís. nař. ze dne 24. března 1917 čis. 131 ř. z. i po svém formálním zrušení způsobilým měřítkem pro posouzení cen, požadovaných tak krátce po jich zrušení. V případech, jako v tomto, kdy ceny ty byly překročeny tak křiklavě, stačí již porovnání cen požadovaných s těmito cenami ku spolehlivému zjištění, že ceny požadované byly zřejmě přemrštěné, to tím spíše, ana obžalovaná nějaké zvláštní kvality selat se nedovolávala, a při sestavení soudu lichevního již i vlastní zkušenost soudců poskytuje jim možnost, aby se spolehlivě vyslovili o zřejmé přemrštěnosti cen zboží tak běžného bez provádění zvláštních důkazů.

Čís. 190.

Padělání peněz a cenných papírů. Súčastní-li se padělání důvěrník policie, jest třeba přesně zjistiti, od kterého okamžiku přestal jednat v pouhém úmyslu usvědčiti pachatele.

(Rozh. ze dne 15. května 1920, Kr I 181/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované Markety W. do rozsudku krajského jako výjimeč-

ného soudu v Liberci ze dne 27. února 1920, pokud jím byla uznána vinou zločinem dle §§ 1 a 12 zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n., rozsudek v odpor vzatý zrušil a vrátil věc soudu nalézacímu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost bere v odpor odsouzení obžalované pro zločin dle § 1 zák. ze dne 22. května 1919 čís. 269 sb. z. a n. z důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. Rozsudek soudu první stolice spokojuje se ve svých důvodech s tím, že praví, že obžalovaná, která konala služby konfidentské a byla proto původně bezelstnou, dopustila se zločinu v tom okamžiku, kdy se zúčastnila okolkování, pokud se týče kdy přijala bankovky, jež byly v její přítomnosti opatřeny nepravými kolky, a je později vydala, při čemž jednala s a m o z ř e j m ě v přímém dorozumění se Ž. a prostřednictvím tohoto v nepřímém dorozumění s jeho předchůdcí, a odmítá hájení se obžalované, že učinila o okolkování sdělení vojenské policii a předpokládala proto souhlas této s vydáním falešných peněz. Ježto dorozuměním jest dle správného výkladu jen dohoda, dle níž se slíbí pachateli nějaká pomoc před činem nebo po činu nebo se s ním učiní úmluva ohledně zisku z činu trestného (§ 5, odst. 2 tr. z.), dlužno vyloučiti dorozumění s pachateli u obžalované potud, pokud jednala ve funkci důvěrnice vojenské policie. Třeba tedy především zjistiti, od kterého okamžiku přestala obžalovaná jednati v pouhém úmyslu, usvědčiti pachatele a opatřiti důkazy o jejich trestné činnosti, a rozhodla se, svým jednáním činnost pachatelů podporovati nebo z ní si zisk opatřiti, stalo-li se tak již v době, kdy se zúčastnila okolkování bankovek, nebo když přijala bankovky opatřené nepravými kolky, či teprve, když vydávala bankovky tyto, beze zlého úmyslu přijaté. Jen kdyby bylo zjištěno, že obžalovaná pojala zlý úmysl shora blíže vytčený dříve, než padělané peníze (bankovky opatřené nepravými kolky) se dostaly do rukou jejích jako důvěrnice vojenské policie, mohlo by se mluvíti o zločinu dle § 1 cit. zák., poněvadž by se tím okamžikem úmysl obžalované, přispěti ku provedení trestného činu, pokud se týče nabýti z něho zisku, obžalovaným Ž. u ní předpokládaný, sjednotiti se záměrem tohoto obžalovaného a uskutečnilo se dorozumění v cit. paragrafu vyžadované. Přijala-li obžalovaná dvě stokorunové bankovky, nepravými kolky opatřené bezelstně, t. j. v úmyslu odevzdati je vojenské policii, pak ovšem byl u ní řetěz osob, na činu samém zúčastněných, přetržen a tím padá nezbytná podmínka trestnosti dle § 1 cit. zák. Pojala-li pak obžalovaná dodatečně úmysl, bankovky, opatřené nepravými kolky, tedy peníze padělané, jež byla přijala ve své vlastnosti jako důvěrnice vojenské policie, dále vydávati, nejednala již v dorozumění s padělatelem neb osobou jinak na činu zúčastněnou, nýbrž zcela neodvisle od činnosti osob těchto, na vlastní pěst, mohla by tedy býti trestnou jen dle § 4 cit. zák. Právem tudíž vytýká zmateční stížnost jednak, že nebyly uvedeny důvody pro rozhodné výroky, totiž že a od které doby nejednala obžalovaná jako konfidentka, tedy beze zlého úmyslu, a že vydání oněch dvou stokorunových bankovek, nepravými kolky opatřených, stalo se v dorozumění s ostatními pachateli (obrat, že stalo se tak »samozřejmě«, není přece žádným odůvodněním).

jednak že posouzení činnosti obžalované, započaté ve službách vojenské policie a teprve dodatečně jiným záměrem vedené, nelze označiti za právně bezvadné.

Čís. 191.

Předražování. I doutníky, vyrobené soukromě z tabákových náhražek, jsou předměty potřeby dle § 1 cís. nař. ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. z.

(Rozh. ze dne 17. května 1920, Kr II 61/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Huberta V. do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Brně ze dne 23. ledna 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 23 č. 4 a přestupkem dle § 20 č. 1 cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z.

Důvody:

Zmateční stížnost, vytýkajíc rozsudku jediný důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 9 a) tr. ř., spatřuje jej v tom, že nalézací soud uznal viržinky, tvořící předmět trestných činů, jimiž obžalovaný vinným uznán byl, za předmět potřeby, ač se jedná o t. zv. »pražské« viržinky, totiž doutníky, vyrobené soukromě z tabákových náhražek, v nichž tabáku vůbec není a které tudíž předmětem potřeby nejsou. Zmateční stížnost není odůvodněna. Dle § 1 cís. nař. ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. z. jsou předměty potřeby věci movité, sloužící bezprostředně nebo nepřímo životním potřebám lidí a domácích zvířat. Že tabákové kuřivo, jmenovitě i viržinky, erárního původu, předmětem potřeby je, zmateční stížnost sama výslovně uznává. Této povahy nepozbývá však kuřivo, obžalovaným prodávané, proto, že se nejednalo o výrobky státního monopolu. Že by kuřivo to nebylo obsahovalo vůbec žádného tabáku, rozsudek nezjišťuje, i dlužno za to míti, že oné potřebě, jejímuž ukojení kuřivo vůbec slouží, vyhověti způsobilé byly i viržinky, prodávané obžalovaným. Za neobvyčejného nedostatku kuřiva, který byl již v čas spáchaného činu (v prosinci 1918), sahali jmenovitě naruživí kuřáci k jakémukoliv zboží, přicházejícímu do oběhu jako kuřivo, bez ohledu na jeho původ a mnohdy i na jeho jakost, platíce při tom namnoze ceny, neodpovídající nikterak značnou výší svojí pochybné jakosti výrobků těch. Za těchto poměrů nabývá povahy předmětu potřeby i kuřivo, vyrobené soukromě ať aspoň z části z tabáku, nebo vůbec bez přísad tabákových, tedy i tabákové náhražky.

Čís. 192.

K pojmu krádeže ve společnosti (§ 174 II. a) tr. z.).

(Rozh. ze dne 21. května 1920, Kr I 232/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Marie Š., Marie K. a Marie Č. do rozsudku zem-